

ПОБУДОВА ЛЕКСИЧНОГО СКАНЕРУ НА КІНЦЕВИХ АВТОМАТАХ

Квасенко О.В., Гавриленко С. Ю.

Національний технічний університет

«Харківський політехнічний інститут», м. Харків

При побудові лексичного аналізатору безпосередній опис кінцевого автомату (КА) незручний з практичної точки зору. Однак у випадках, коли потрібен аналізатор для лексики обмеженого обсягу, можна використовувати формалізм КА для безпосереднього проектування сканеру. Опис КА здійснюється за допомогою графу переходу.

Граф переходу кінцевого автомату – це навантажений односпрямований граф, в якому вершини представляють стани КА, дуги відображають переходи з одного стану в інший, а символи навантаження дуг відповідають функції переходу кінцевого автомату. Якщо функція переходу автомату передбачає перехід зі стану q в q' за декількома символами, то між ними будуватиметься одна дуга, яка позначається усіма символами, за якими відбувається перехід з q в q' .

Недетермінований кінцевий автомат незручний для аналізу ланцюжків, так як в ньому можуть зустрічатися стани, що допускають неоднозначність (стан коли дві або більше дуги помічені одним і тим же символом). Очевидно, що програмування роботи такого КА – нетривіальне завдання. Для простого програмування функціонування КА $M(Q, \Sigma, \delta, q_0, F)$ він повинен бути детермінованим – у кожному з можливих станів цього КА для будь-якого вхідного символу функція переходу повинна містити не більше одного стану.

Будь-який недетермінований кінцевий автомат може бути перетворений в еквівалентний йому детермінований. Крім того детермінований КА може бути мінімізований – приведений до еквівалентного йому КА з мінімально можливою кількістю станів.

Алгоритм побудови детермінованого кінцевого автомату по НКА:

Вхід: $M = (K, VT, \delta, H, S)$ – недетермінований кінцевий автомат.

Вихід: $M' = (K', VT, \delta', H', S')$ – детермінований кінцевий автомат, що допускає ту ж мову, що й автомат M .

Метод:

- 1) Множина станів K' складається з усіх підмножин множини K . Кожний стан з K' будемо позначати $[A_1, A_2, \dots, A_n]$, де $A_i \in K$.
- 2) Відображення δ' визначимо як $\delta'([A_1, A_2, \dots, A_n], t) = [B_1, B_2, \dots, B_n]$, де для кожного $1 \leq j \leq m$ $\delta(A_i, t) = B_j$ для будь-яких $1 \leq i \leq n$.
- 3) Нехай $H = \{H_1, H_2, \dots, H_k\}$, тоді $H' = [H_1, H_2, \dots, H_k]$.
- 4) Нехай $S = \{S_1, S_2, \dots, S_p\}$, тоді S' , всі стани з K' , що мають вид $[\dots S_i \dots]$. $S_i \in S$ для якого-небудь $1 \leq i \leq p$.

Якщо у множині K' можуть виявитися стани, які недосяжні з початкового стану, їх можна виключити.